

DE PAUS OVER JEZUS

Pater Leo van der Klaauw a.a.

Het zal u, als lezer van dit blad, zeker bekend zijn dat onze paus twee boeken over Jezus heeft geschreven. Maar velen zullen ze (nog) niet gekocht hebben.

Is het iets voor mij? Is het moeilijk, wetenschappelijk, theologie? Wel, het vraagt in een aantal hoofdstukken een flinke inspanning, maar grote delen zijn ook vrij vlot te lezen. De schrijver zoekt tastend naar een dieper begrip en hij maakt gebruik van zijn grote belezenheid. Het resultaat is soms helder en verrassend, soms ook wat vermoeiend.

Wat ons hart kan raken

De paus heeft zich als doel gesteld dat wij Jezus leren kennen en beminnen. Daarom probeert hij niet om een volledig historisch beeld te schilderen. Dat zou weinig bijdragen aan een persoonlijke relatie met de Heer. Maar hij zoekt nuchter en gelovig naar wat ons hart kan raken, gebruik makend van veel associaties die de woorden kunnen oproepen in hun Bijbels verband. Het gaat dan meer om de *betekenis*, de diepere zin van bepaalde woorden, dan om de zakelijke realiteit.

Geen doorlopend verhaal

De beide boeken geven geen doorlopend verhaal van het leven van Jezus. Maar de belangrijke thema's komen duidelijk aan bod, zoals de Bergrede, het oogmerk van de gelijkenissen, en de betekenis van de grote beelden: water, wijn, brood en herder. De bekeringen van Jezus worden behandeld naar hun diepste inhoud los van de vraag hoe het precies gebeurde. Uitvoerig behandelt de paus de vraag of het laatste avondmaal van Jezus ook tegelijk een Joods paasmaal geweest is. Dat zou kunnen als er twee verschillende kalenders in gebruik waren. De paus geeft daarvoor een aantal duidelijke argumenten, maar op mijns inziens vrij zwakke gronden verwerpt hij de gedachte dat Jezus een afwijkende kalender zou hebben gevolgd. Hij maakt de gevolgtrekking dat het laatste avondmaal geen Joods paasmaal is geweest.*

Gelovig

In de teksten over de verrijzenis van Jezus maakt Benedictus een onderscheid tussen de

getuigenissen, het kerygma (= de kern van de verkondiging) en de verhalen. Het kerygma is heel kort, bijvoorbeeld: 'Waarachtig, de Heer is opgewekt, aan Simon is Hij verschenen' (Lucas 24,34)'. De verhalen over het lege graf zijn geen bewijs, maar wel een noodzakelijke aanvulling. Deze boeken van de paus geven een goede weg aan om gelovig om te gaan met de woorden van de Bijbel. Voor een inspirerende verkondiging van het evangelie geven ze een rijke achtergrond.

Joseph Ratzinger Benedictus XVI, JEZUS van Nazareth, uitgeverij Lannoo.

Deel I: Van de doop in de Jordaan tot de Gedaanteverandering, 378 blz., 2007, 29,95 euro.

Deel II: Van de intocht in Jeruzalem tot de opstanding, 280 blz., 2011, 29,99 euro.

[Deel III, over de kinderjaren van Jezus, verscheen in 2012. K.S.]

*Meer hierover: 0343 op www.stucom.nl, het artikel 'Was het laatste avondmaal ook een joods paasmaal?', van pater Leo van der Klaauw a.a.

PAUS BENUTTE VRIJE OGENBLIKKEN

De boeken van onze paus over Jezus hebben een opvallend positief onthaal gekregen van protestanten in Nederland.

Op een website van de Vergadering van Gelovigen - de kerkgemeenschap waar prof. dr. W. Ouweneel lid van is - staat als introductie:

'Zijn hele leven lang heeft Joseph Ratzinger zich bezig gehouden met de studie van Jezus van Nazareth. Hij deed dat als hoogleraar, als bisschop, als opperste hoeder van het geloof, als paus Benedictus XVI. Aan zijn Jezusboeken begon hij een paar jaar geleden, toen hij nog kardinaal was. Na zijn benoeming tot paus schreef hij er in zijn vrije uren aan verder.'

Vrij tegen te spreken

Dit citaat van paus Benedictus XVI staat op de achterkant van het eerste boek en op genoemde website: 'Ik ben innerlijk lang onderweg geweest naar dit boek. Nadat ik gekozen was tot bisschop van Rome heb ik alle vrije ogenblikken benut om er verder aan te schrijven. Het is op generlei wijze een

document van leergezag, maar enkel en alleen een uitdrukking van mijn persoonlijke zoeken "naar het gelaat van de Heer". Iedereen is daarom vrij mij tegen te spreken.'

In de recensies wordt de paus vooral geprezen. Zie www.vergadering.nu/boekratzinger-jezus-van-nazareth-2.htm

Kees Slijkerman #

Met toestemming overgenomen uit: Bouwen aan de Nieuwe Aarde (www.bana.nl), november 2011

Dit is document 0371 op www.stucom.nl.